

Sygn. akt III UK 39/16

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania K. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego rolników,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 października 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 października 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 28 października 2015 r. oddalił apelację skarżącego K. S. od wyroku Sądu Okręgowego w L. z 23 lutego 2015 r., którym oddalono jego odwołanie od decyzji pozwanego z 16 marca 2011 r., stwierdzającej ustanie od 1 kwietnia 2005 r. ubezpieczenia społecznego rolników któremu podlegał skarżący.

Ustalono, że skarżący prowadził działalność gospodarczą i nie dopełnił obowiązków usprawniających do zachowania ubezpieczenia społecznego rolników. W szczególności w lutym 2011 r. złożył wniosek o przywrócenie terminu do złożenia zaświadczeń o wysokości obrotu za lata 2004 – 2010. Pozwany odmówił przywrócenia terminu. Odwołanie wnioskodawcy zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w L. z 18 września 2013 r. Apelacja została oddalona wyrokiem z 20 lutego 2014 r.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na istotne zagadnienie prawne – czy biorąc pod uwagę indywidualny stan faktyczny, dopuszczalna jest celowościowa wykładnia art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, prowadząca do konkluzji, że skutek w postaci formalnego zaniechania w postaci niezłożenia zaświadczenia podatkowego w przepisany terminie bez badania jaka była wysokość podatku warunkująca pozostanie rolnika w rolniczym systemie ubezpieczeń społecznych, w szczególności zaś w sytuacji, kiedy rolnik nie przekroczył ustalonego w ust. 2 pkt 5 art. 5a ustawy progu podatku dochodowego za poprzedni rok podatkowy od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego z następujących przyczyn.

Sformułowana kwestia nie wykracza już poza zwykłą wykładnię i zastosowanie prawa w konkretnej sprawie (wedle wniosku biorąc pod uwagę indywidualny stan faktyczny).

Zgłoszona we wniosku kwestia składała się na argumentację części orzecznictwa. W tym znaczeniu stanowiła przeciwwagę dla tezy, że rolnik powinien wykonać obowiązki ustawowe nawet, gdy nie został indywidualnie pouczony o takim obowiązku. Spór rozstrzygnął skład powiększony Sądu Najwyższego i potwierdził, że brak indywidualnego pouczenia rolnika o obowiązku złożenia w terminie zaświadczenia właściwego organu podatkowego o wysokości należnego podatku dochodowego od przychodów z prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej nie powoduje uchylecia określonego w art. 5a ust. 6 tej ustawy skutku w postaci ustania ubezpieczenia społecznego rolników - uchwała Sądu Najwyższego z 15 września 2015 r., III UZP 1/15.

Gdyby przyjąć więc prymat wykładni celowościowej, to trzeba by wrócić do punktu wyjścia, czyli do rozbieżności w orzecznictwie sprzed uchwały. Sedno uchwały polega jednak na podkreśleniu znaczenia obowiązku składania odpowiednich informacji i zaświadczeń nawet bez uprzedniego indywidualnego

pouczenia. Zaniechanie obowiązków decyduje o ustaniu ubezpieczenia z mocy ustawy.

Natomiast argument wskazany we wniosku nie musi być bez znaczenia w indywidualnej sprawie. To jednak należy do podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. a nie do podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie odwołuje się do podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. i nawet hasłowo nie twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Innymi słowy rozstrzygnięcie konkretnej sprawy, również przez pryzmat wykładni celowościowej (co w uchwale nie zostało wykluczone), może być uwzględnione w ramach wniosku o przywrócenie terminu.

Jednak w przypadku skarżącego Sąd w odrębnej sprawie nie uwzględnił już jego wniosku o przywrócenie terminu, co jest okolicznością wiążącą (art. 365, 366 k.p.c.).

W obecnej sprawie ujawnione zostały dalsze okoliczności prócz właściwego pouczenia ubezpieczonego. Wykracza to jednak poza potrzebę argumentacji, gdyż na etapie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania ocenia się tylko podstawę przysądu, a tę ograniczono tylko do istotnego zagadnienia prawnego, które nie spełnia się jako przesłanka przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).